

De unges stemme

- evaluering og inddragelse af unges
erfaringer i Den Sociale Udviklingsfond

SUF

Den Sociale
Udviklingsfond

7019 2800
www.suf.dk

Evaluering og inddragelse skaber udvikling

I Den Sociale Udviklingsfond er vi optaget af at skabe bedre livsvilkår for udsatte unge, der er belastet af personlige og sociale problemstillinger. Det sker gennem støtte-, lærings- og udviklingstilbud, som er nøje afstemt efter den enkelte unges behov.

En systematisk, kvantitativ og kvalitativ evaluering af indsatsen og de resultater vi opnår står derfor højt på dagsordenen. Det samme gælder indsamling af erfaringer fra de unge – det vil sige deres individuelle oplevelse af, hvad der virker, og hvad ikke virker. På den måde er de unge hele tiden med til at udvikle vores indsatsområder.

Denne publikation – som hviler på en større analyse- og evalueringsrapport udarbejdet af Social-Respons i perioden 2008-2014 – præsenterer seks centrale indsatsområder, som er blevet indkredset

og formuleret på baggrund af de unges egne fortællinger.

I Den Sociale Udviklingsfond er vi ikke i tvivl om, at netop inddragelse og evaluering er væsentlige forudsætninger for de unges udvikling. Det støtter den udsatte unge i retning mod større selverkendelse, øget motivation og ansvar for eget liv. Derfor har vi i vores analyse- og evalueringsrapport også lagt vægt på at opsøge unge, som i dag er udskrevet fra Den Sociale Udviklingsfond, med henblik på at finde svar på, hvad de siden har kunnet tage med fra deres forløb hos os.

Vi ønsker med denne publikation at vise, hvordan vi kontinuerligt søger svar og lytter til de unge med henblik på at blive klogere på, hvor det er, vi lykkes, og hvor det er, vi som medarbejdere og organisation hele tiden skal søge at udvikle os.

6 indsatsområder

De unges egne fortællinger om, hvad der bidrager positivt til deres udvikling, tegner et billede af seks centrale indsatsområder – seks områder, som set fra de unges perspektiv beskriver den optimale socialpædagogiske metodetilgang i Den Sociale Udviklingsfond:

1.	Trinopdelte mål og drømme	side 6
2.	Fleksible, men tydelige krav	side 8
3.	Samarbejde med andre	side 10
4.	Motiverende og reflekterende samtaler	side 12
5.	Social træning	side 14
6.	Rytmer og struktur i hverdagen	side 16

fakta

Siden 2007 har Den Sociale Udviklingsfond arbejdet systematisk med evaluering og dokumentation. I perioden 2008-2014 har SocialRespons fulgt 17 tilfældigt udvalgte unge, svarende til 10 procent, der alle blev indskrevet i 2008. De blev fulgt til to år efter udskrivning med henblik på at belyse de unges udvikling og lade deres stemme blive hørt i forhold til, hvad der virker og ikke virker, samt hvilke udviklingspotentialer, der kan være i arbejdet. I alt er der gennemført 143 interviews med de unge, deres kontaktpersoner, pårørende samt eksterne samarbejdspartnere. Se den samlede evalueringsrapport for en nærmere beskrivelse af evalueringsdesignet på www.suf.dk.

” Når vi har været nede og handle, så viser min kontaktperson mig, hvad jeg skal gøre lidt ad gangen; sådan og sådan, den skal så længe i ovnen og så videre, så er det nemmere at forstå.

Lise, et år efter indskrivning.

INDSATSOMRÅDE 1.

Trinopdelte mål og drømme

Det gælder om at få omsat den unges egne mål og drømme til konkrete delmål og aktiviteter. På den måde udvikles en samlet socialpædagogisk indsats, som tager afsæt i den unges egne ønsker og forventninger.

Dialogen foregår i tæt samarbejde mellem den unge og kontaktpersonen fra Den Sociale Udviklingsfond.

Evaluering og analyse af de unges fortællinger peger på, at en realistisk plan, der skridt for skridt peger frem mod den unges egne definerede mål, kan have stor betydning. Vejen kan være lang og korrigeres ofte undervejs, men ofte kan små successer avle nye successer – nye vaner og strategier – som styrker den

unges evne til at tage ansvar for sit eget liv. Og ved at inddrage den unge i udformningen af en realistisk, trinopdelt plan bliver indsatsen meningsfuld. Det styrker den unges motivation.

Små trin

Et eksempel på en trinopdelt tilgang er i arbejdet hen mod beskæftigelse eller et uddannelsesforløb. Her handler det i langt de fleste tilfælde om, at den unge får støtte til at få en almindelig hverdag til at fungere. Flere unge fremhæver, at trinopdeling af forskellige hverdagsaktiviteter – såsom indkøb og rengøring – har positiv indvirkning på deres døgnrytme og evne til at overholde aftaler.

A woman with dark hair in a braid, wearing a white tank top with green floral patterns and blue jeans, is leaning over a kitchen counter. She is using a blue cloth to clean the front of a white oven. The oven is built into a wooden cabinet. The background shows a doorway leading to another room with a white door and a hanging light fixture.

” Jeg arbejder selvfølgelig med motivation først og fremmest, og så prøver vi at skære det her store bjerg ned til små forhindringer, som skal vendes til at være udfordringer, som virker spændende for hende at tage op.

Kontaktperson om Stine.

” Med min mor var der ikke rigtig nogle konsekvenser [...]. Her i Den Sociale Udviklingsfond kunne jeg ikke bare opføre mig, som jeg ville, uden at jeg kom til at høre for det.

Janus, to år efter indskrivning.

INDSATSOMRÅDE 2.

Fleksible, men tydelige krav

Krav fra omgivelserne og fra den unge selv viser sig ofte at være en af de store udfordringer, som unge har kæmpet med, når de bliver indskrevet. For nogle har høje og mange krav fra forældre i børne- og ungdomsårene, som de ikke har kunnet opfylde, sat sig spor. For andre er det manglende krav, der har haft sin pris.

Evaluering af de udsatte unges egne ord viser, at de har forskellige behov, og at krav bør stilles på forskellige måder. Inddragelse af de unge peger dog på, at særligt to typer krav er vigtige for den samlede indsats:

Fleksible krav:

Flere unge oplever det meningsfuldt og motiverende, at deres kontaktperson udviser en evne til at stille fleksible krav. Det vil sige, at kontaktpersonen hele tiden overvejer, hvordan og hvornår det er hensigtsmæssigt at stille krav til den unge. Det handler om at vække den unges personlige incitament, så kravet ikke føles som en pligt.

Tydelige krav:

En væsentlig forudsætning for, at den unge motiveres til at leve op til forskellige krav, er, at kravene dels er til at forstå, dels at de giver mening. Tydelige krav er afgørende for, at den unge rykker sig.

” Hun har svært ved at forstå, hvad der bliver snakket om, for hun glider ud af samtalerne, hvis det ikke interesserer hende. Så har hun brug for en til at oversætte de ting, der bliver sagt, som er vigtige.

Kontaktperson om Bodil ved indskrivning.

INDSATSOMRÅDE 3.

Samarbejde med andre

For en udsat ung kan det være en stor udfordring at rette henvendelse til eksempelvis myndighedspersoner, behandler eller føre dialog med en arbejdsplads, skole eller andre eksterne parter.

Manglende overblik eller begrænsede forudsætninger for at forstå, hvad der bliver talt om, udgør ofte en vanskelig barriere.

Med sit indgående kendskab til den unges styrker og udfordringer indtager socialkonsulent fra Den Sociale Udviklingsfond en vigtig rolle som bindeled

mellem den unge og den eksterne part. Som formidler, oversætter og mægler. Et bindeled, som gør, at den unge føler sig inddraget og forstået, og som skaber de bedste forudsætninger for at imødekomme den unges behov.

Kontaktpersonen, der sidder med ved bordet, opleves af mange unge som en resurse, der hjælper dem til på sigt selv at kunne håndtere kontakten til eksterne parter.

” Min kontaktperson var helt klart en, der ligesom kunne sige det, som min mor og mig havde svært ved at sætte ord på til hinanden.

Stine ved udskrivning.

” Det handler om lejligheder til at tage snakken op – ’hvad har du af muligheder, og hvad er konsekvensen af de muligheder, du vælger?’

Kontaktperson om Morten et år efter indskrivning.

INDSATSOMRÅDE 4.

Motiverende og reflekterende samtaler

Mange unge, som er indskrevet i et forløb hos Den Sociale Udviklingsfond, bruger i særlig grad deres kontaktperson til at reflektere over tanker og handlinger – eksempelvis deres udfordringer når de indgår i sociale relationer. Gennem samtalerne søges en forståelse af, hvad det er, der fylder her og nu hos den unge, og hvordan uhensigtsmæssige tanker og handlemønstre kan ændres i en positiv retning.

For den unge er det ikke mindst gennem disse refleksionssamtaler, at der opnås en større selverkendelse om såvel udfordringer som resurser. Og det er ofte også her, at den unge anerkender eventuelle diagnoser.

Planlagt og spontant

Refleksionssamtalerne kan over tid skabe gode resultater, og når det sker, giver det i mange tilfælde den unge en oplevelse af selv at have været medskaber af udviklingen. Det giver tydelige succesoplevelser og en styrket tro på sig selv. Samtidig kan refleksionssamtalerne bane vej for, at den unge motiveres til at gå i gang med et behandlingsforløb hos for eksempel en psykolog.

Samtaler mellem kontaktpersonen og den unge foregår på mange måder. Det kan være i planlagte samtalerum, eller det kan være, når lejligheden opstår, eksempelvis under en køretur eller over madlavningen.

A photograph of two young women sitting on a log in a forest. The woman on the left has long brown hair and is wearing a dark jacket. The woman on the right has long blonde hair, wears glasses and a grey jacket. They are both smiling and looking towards the right. The foreground is filled with tall, dry grass, and the background is a dense forest of evergreen trees.

” Det bedste er, at jeg har fået
en masse input, jeg selv har
kunnet arbejde med.

Asger ved udskrivning.

” Jeg fik arbejdet med min socialfobi; det der med at spise og tale med andre.

Anna.

INDSATSOMRÅDE 5.

Social Træning

Evaluerings- og analyse af de unges egne udlægninger fremhæver, at sociale læringsrum er centrale omdrejningspunkter for det pædagogiske arbejde med unge i Den Sociale Udviklingsfond. Fællesspisninger, filmaftener, udflugter eller rejser er steder, hvor den unge får trænet sin evne til at være sammen med andre.

Forskellige behov

Det er i høj grad op til den enkelte unge og kontaktpersonen at definere hvilke sociale læringsrum, der er mest hensigtsmæssige.

For nogle unge er den sociale træning forbundet med store konflikter med andre unge. Disse konflikter in-

deholder et vigtigt konstruktivt potentiale, idet den unge og kontaktpersonen sammen bruger konflikterne som konkrete nedslag på de sociale udfordringer, der skal arbejdes med.

For andre unge handler den sociale træning om at få øjnene op for selve værdien i at indgå i sociale relationer.

Tilsvarende er der også unge, som fra første færd ser de forskellige fællesarrangementer som en positiv mulighed for at møde og dele erfaringer med andre unge med lignende udfordringer.

” Det er vigtigt med struktur; at jeg kommer op og får lavet noget hver dag, så jeg holder mig i gang og ikke bare ser fjernsyn.

Stine ved indskrivning.

INDSATSOMRÅDE 6.

Rytmer og struktur i hverdagen

De unge i Den Sociale Udviklingsfond giver i flere interviews udtryk for, at de har forskellige behov, når det drejer sig om at få indlagt en struktur i hverdagen. Det er individuelt, i hvilket omfang de unge ved indskrivning er indstillede på at få mere faste rytmer. I forbindelse med afsluttende interviews fremgår det dog, at de unge har haft stor glæde af en vis struktur. Det kan eksempelvis være ugeskemaer og huskelister, som hjælper den unge til få skabt overblik over hverdagen, hvilket kan have stor betydning for den videre indsats.

Mentalt overskud

Rytmer og struktur i hverdagen frigør et mentalt overskud, som styrker den unges mulighed for udvikling.

Samtidig skaber det grobund for succesoplevelser, når de unge oplever, at de er i stand til at håndtere konkrete gøremål i hverdagen. Især i vanskelige perioder kan faste rytmer og struktur hjælpe den unge til at komme ovenpå.

Hvilken form for struktur eller rytme den unge har brug for, beror altid på, hvad den unge selv giver udtryk for, og hvad kontaktpersonen vurderer kan hjælpe. Nogle har brug for at blive vækket på bestemte tidspunkter, mens andre får støtte til at overholde faste aftaler i løbet af ugen. Det centrale er, at den unge føler sig inddraget i udvikling af dags- og ugerytmen.

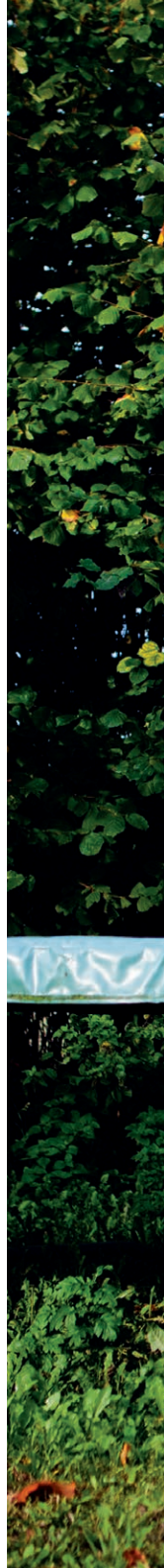
Forankring af den indsamlede viden

I Den Sociale Udviklingsfond har vi en målsætning om, at evaluering ud fra de unges eget perspektiv kan bidrage til at styrke vores indsatser. Rapportens resultater vil blive forankret på: individ-, afdelings- og organisationsniveau.

1. Vores socialkonsulenter, som i det daglige er tilknyttet de unge, vi systematisk sørger for – eksempelvis gennem trivselssamtaler og pædagogiske handleplaner – at få indsamlet de unges erfaringer om, hvad der virker og ikke virker for den enkelte unge.

2. I medarbejdergrupperne ude i vores 22 afdelinger rundt om i landet vil der løbende bliver diskuteret og sat ord på den faglighed, der ligger bag de unges erfaringer - i samspil med de unge.

3. Som organisation har vi i Den Sociale Udviklingsfond også fremadrettet en ambition om at indsamle og dokumentere vores indsatser med henblik på at forankre og videreudvikle vores resultater med evaluering og brugerinddragelse. Organisationens ledere og nøglepersoner skal i fællesskab have en særlig opmærksomhed på at skabe rum for inddragelse og omsætte de unges viden og erfaringer til udvikling af indsatsen.

Inddragelse skaber udvikling

Denne folder præsenterer seks centrale indsatsområder i Den Sociale Udviklingsfond, som er blevet til på baggrund af de unges egne fortællinger:

1. Trinopdelte mål og drømme
2. Fleksible, men tydelige krav
3. Samarbejde med andre
4. Motiverende og reflekterende samtaler
5. Social træning
6. Rytmer og struktur i hverdagen

De unges stemme – evaluering og brugerinddragelse i Den Sociale Udviklingsfond hviler på en kvalitativ undersøgelse, foretaget af SocialRespons i perioden 2008-2014. Du kan finde den samlede rapport på www.suf.dk, hvor du også kan få mere at vide om vores systemetiske arbejde med dokumentation og evaluering.